

Op 5 augustus 1901 werd het standbeeld van Leopold I (het Peird) ingehuldigd. En zoals het in die tijd paste, werd de plechtigheid opgeluisterd met een speciaal getoonzette hymne in de "verhevenste" bewoordingen. Het is waarlijk de moeite.

EEN KONINGSLIED

Hymne voor de onthulling gedicht van het standbeeld

Z. M. LEOPOLD I

binnen de Stad Oostende - 5 augusti 1901

Eructavit cor meum verbum bonum !
dico ego opera mea Regi.

Ps. 44 2

Psallite Regi nostro, psallite.

Ps. 46, 7

Hem dien de Heer verloor tot leider van de volken,
die mocht der wijsheid woord in levensdaad vertolken
door aller oogen bede als toekomstlicht betracht,
hem, ziel van aller ziel en hert van aller herten,
hem zingt der volken dank door aller tijden verten :
Heil, zegen, lof en roem, van na- tot nageslacht !

Wie is hij die, zoo hooggeprezen
en boven allen uitgelezen,
gedreven door Gods vleugelslag,
de volkeren geleiden mag ?

Hij die zijn vorstlijk woord, den vaderen gegeven,
rechtschapen en getrouw, wist eerlijk na te leven,
die in den raad niet zat der ongerechtigheid.
De toekomst roemt zijn naam in hare zegezangen,
zal om de schoudren hem het golvend purper hangen
der liefde zijnes volks, der vorstenmajesteit.

Met balsem van Uw welbehagen,
In lengte van zijn levensdagen,
- Uw naam, o Heere, zij geloofd ! -
hebt Gij gezalfd zijn vorstlijk hoofd.

Des zal in steen en brons zijn edelbeeld verrijzen
om - baken ons en gids - den weg der eer te wijzen
ter fiere burgerdeugd. En 't grootend met de hand,
de moeders zullen eens den kinderen verhalen,
waarom die garven lichts zijne eerezuil omstralen,
en zeggen : Kind, ziedaar de Geest van 't Vaderland !

Uit stamelende kindermonden
zult, Heere, Gij zijn lof verkonden :
in 't rozig licht der glorie baadt
hem elke levensdageraad.

De wierook onzes thanks o Heere, walme U tegen !
Het licht van uw gelaat is op ons hoofd gezegen
en klapwiekt als de vreugd in 't juichen onzer borst !
Slaat open, hoog en breed, Onsterfelijkheidsportalen !

Wij strooien ons gebloemt' vóór uwe tempelzalen ...
Gewelven, heft u op ! - daar nadert onze Vorst !

(Imp.-Lith. de la Cour, G. Daveluy, Ostende)

Wat al bombast en "hoge", onbegrijpelijke woorden. De rederijders hebben er niets aan, die waren minstens nog verstaanbaar.

Wij vragen ons terecht af hoeveel van de tientallen vrouwen, mannen en kinderen die hieraan hebben meegezongen ooit begrepen hebben wat ze zongen. Dan spreken we nog niet van de toehoorders ...

Spijtig voor het nageslacht zijn dichter en komponist niet bekend, we hadden hen gaarne een plaats gegund in de Oostendse "Onsterflijkheidsportalen".

J.H.K.

Visserstaal voor zeedieren ontleed en verklaard

In de eerste jaargang (1883) van "Natura. Maandschrift voor Natuurwetenschappen", uitgegeven door het toenmalige "Natuurwetenschappelijk Genootschap van Gent", liet de beroemde Gentse bioloog Julius Mac Leod (Oostende, 1857-Gent, 1919), op bladzijden 245 tot en met 248, een kort lijstje van volkswwoorden verschijnen onder de titel : "Enige op de Belgische kust gebruikte volksnamen van lagere zeedieren". De meeste der daarin vermelde termen staan niet in de bekende Vlaamse Idiotica noch in het Woordenboek der Nederlandse Taal (W.N.T.).

Mevrouw Cecile Tavernier-Vereecken hernam - in een artikel van 1955, verschenen in "Taal en Tongval. Tijdschrift voor de studie van de Nederlandse volks- en streektaalen" - onder dezelfde titel "Enige op de Belgische kust gebruikte volksnamen van lagere zeedieren" (blz. 1-11) het lijstje van J. Mac Leod. Ten einde na te gaan in hoeverre na zeventig jaar de door Mac Leod gegeven benamingen thans nog te Oostende gebruikelijk waren, heeft één van haar studenten, de heer J. Costenoble, zelf van Oostende, aldaar een kleine mondelinge enquête gehouden. Zijn zegslieden waren vier Oostendse vissers, respectievelijk circa 35, 40, 55 en 70 jaar oud, en een Oostendse vishandelaar, circa 50 jaar, die ook enige tijd te Nieuwpoort verbleven had.

Costenoble deed navraag naar de huidige uitspraak, in het Oostends, van volgende woorden :

schaaldieren : steenkrab (NL. : strandkrab) ; slabraai (zwembrab) (NL. : porseleinkrabbetje) ; zeeluis (NL. : zeepissebed) ; steur of krabbetjesteur (NL. : krabbekesteur).

weekdieren : wullok (NL. : wulk) ; rateldutsen ; torentje ; tandetje ; nonnetje ; wiegje (NL. : witte boormossel) ; koks (NL. : eetbare hartschelp) ; teelekoks (NL. : grote strandschelp) ; saats of inktspuwer ; saatsebollen.

mosdieren : lammerstaart (NL. : harige vliespoliep) ; klavermes (NL. : bladachtig hoornwier).

stekelhuidigen : zeester ; Turksche mits (NL. : gewone zeeappel).

neteldieren : gal (NL. : kwal) ; striemel (NL. : kompaskwal) ; tette of zuiger.

vormlozen ; mosselbroei (NL. : schitterende zeevonk).

planten : lintepakken (NL. : vingerwier) ; klakker (NL. : blaaswier).

E. SMISSAERT